

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาภาวะหนี้สินของข้าราชการกรุงเทพมหานคร ในสังกัดสำนักงานเขต ตลิ่งชัน ทวีวัฒนา และบางกอกน้อย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงสถานะทางการเงิน สภาพหนี้สินและปัจจัยที่ส่งผลต่อปริมาณเงินกู้ยืมของข้าราชการกรุงเทพมหานคร โดยออกแบบสอบถามและเก็บข้อมูลจาก 410 ตัวอย่าง เป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครสำนักงานเขตตลิ่งชัน 133 คน สำนักงานเขตทวีวัฒนา 145 คน และสำนักงานเขตบางกอกน้อย 132 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยข้อมูลที่ได้นำมารวบรวมและวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อแจกแจงความถี่ (frequency) อัตราร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าไคสแควร์ (Chi-square) สามารถสรุปผลตามวัตถุประสงค์ดังนี้

การศึกษาสถานะทางการเงินและสภาพหนี้สินของข้าราชการกรุงเทพมหานคร 3 เขตที่ศึกษา พบว่า

1. รายได้ของข้าราชการ กทม. พบว่า ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 28.6) ข้าราชการกรุงเทพมหานครสังกัดสำนักงานเขตตลิ่งชัน และบางกอกน้อยร้อยละ 25 มีรายได้จากเงินเดือนอยู่ระหว่าง 15,001-20,000 บาท ส่วนข้าราชการสำนักงานเขตทวีวัฒนาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 35.2) มีรายได้จากเงินเดือนอยู่ระหว่าง 10,001-15,000 บาท และข้าราชการทั้ง 3 สำนักงานเขตส่วนใหญ่ไม่มีเงินประจำตำแหน่งและไม่มีรายได้เสริม

2. รายจ่ายของข้าราชการ พบว่า ข้าราชการทั้ง 3 สำนักงานเขตส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยต่ำกว่า 3,000 บาท ค่าอาหารและเครื่องดื่มต่ำกว่า 5,000 บาท ค่ายานพาหนะต่ำกว่า 5,000 บาท ค่าใช้จ่ายด้านสังคมต่ำกว่า 1,000 บาท และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการบันเทิงต่ำกว่า 500 บาท แต่ข้าราชการสำนักงานเขตทวีวัฒนาจะมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการบันเทิงอยู่ระหว่าง 501-1,000 บาท

3. สภาวะทางการเงินและวิธีแก้ปัญหาของข้าราชการ พบว่า ข้าราชการสำนักงานเขตตลิ่งชัน (ร้อยละ 54.1) มีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่าย และร้อยละ 32.3 มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย ข้าราชการสำนักงานเขตทวีวัฒนา (ร้อยละ 38.6) มีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่าย และร้อยละ 31.7 มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย ข้าราชการสำนักงานเขตบางกอกน้อย (ร้อยละ 37.1) ส่วนใหญ่มีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่าย และ(ร้อยละ 31.8)มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย ดังนั้นข้าราชการทั้ง 3 เขตจะมีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายมากกว่ามีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย แต่สำหรับข้าราชการที่มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายทั้ง 3 เขตจะมีวิธีแก้ปัญหาโดยกู้ยืมโดยเสียดอกเบี้ยมากที่สุด รองลงมาคือ ชื้อของสินเชื่

4. สภาพหนี้สิน พบว่า ข้าราชการสำนักงานเขตตลิ่งชัน(ร้อยละ 45.1)ไม่มีหนี้แต่ร้อยละ 54.9 มีหนี้ ซึ่งเป็นหนี้ในระบบ (ร้อยละ 95.9) และเป็นหนี้นอกระบบ(ร้อยละ 4.1)ข้าราชการสำนักงานเขตทวีวัฒนา (ร้อยละ 52.4) ไม่มีหนี้ และ (ร้อยละ 49.6) มีหนี้ ซึ่งเป็นหนี้ในระบบทั้งหมด ข้าราชการสำนักงานเขตบางกอกน้อย (ร้อยละ 47.7) ไม่มีหนี้ และ (ร้อยละ 52.3) มีหนี้ ซึ่งเป็นหนี้ในระบบทั้งหมด ดังนั้นข้าราชการกรุงเทพมหานครสังกัดสำนักงานเขตตลิ่งชันและบางกอกน้อยจะมีหนี้สินมากกว่าไม่มีหนี้สิน โดยข้าราชการทั้ง 3 เขตที่มีหนี้สินส่วนใหญ่จะมีหนี้มากกว่า 150,000 บาท และส่วนใหญ่เป็นหนี้เพื่อซื้อหรือซ่อมแซมที่อยู่อาศัยมากที่สุด รองลงมาเป็นซื้อหรือซ่อมแซมรถยนต์ โดยข้าราชการสำนักงานเขตตลิ่งชันต้องเสียอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เฉลี่ยร้อยละ 6.6 ต่อปี และจำนวนดอกเบี้ยที่ต้องเสียเฉลี่ย 1,988 บาทต่อเดือน รวมจำนวนเงินต้นและดอกเบี้ยที่ต้องเสียเฉลี่ย 7,581 บาทต่อเดือน ข้าราชการสำนักงานเขตทวีวัฒนาต้องเสียอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เฉลี่ย ร้อยละ 7.4 ต่อปี และจำนวนดอกเบี้ยที่ข้าราชการต้องเสียเฉลี่ย 2,241 บาทต่อเดือน รวมจำนวนเงินต้นและดอกเบี้ยที่ต้องเสียเฉลี่ย 9,842 บาทต่อเดือน และข้าราชการสำนักงานเขตบางกอกน้อยต้องเสียอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เฉลี่ยร้อยละ 7 ต่อปี และจำนวนดอกเบี้ยที่ข้าราชการต้องเสียเฉลี่ย 2,199 บาทต่อเดือน รวมจำนวนเงินต้นและดอกเบี้ยที่ต้องเสียเฉลี่ย 8,113 บาทต่อเดือน และข้าราชการสำนักงานเขตตลิ่งชัน ทวีวัฒนา และบางกอกน้อยจะมีภาระหนี้สินต่อรายได้เฉลี่ยต่อเดือนร้อยละ 30.32 , 28.12 และ 23.18 ตามลำดับ

ผลการทดสอบปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อปริมาณเงินกู้ยืมของข้าราชการกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตตลิ่งชัน สำนักงานเขตทวีวัฒนา และสำนักงานเขตบางกอกน้อย

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณเงินกู้ยืมของข้าราชการกับรายได้หลังหักภาษีของข้าราชการและคู่สมรส รายจ่ายรวมของข้าราชการเฉลี่ยต่อเดือน อายุ สถานะความเป็นเจ้าของที่พัก สถานภาพ ได้ผลการทดสอบดังนี้

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อปริมาณเงินกู้ยืมของข้าราชการกรุงเทพมหานครทั้ง 3 เขต ได้แก่ 1. รายได้รวมหลังหักภาษีของข้าราชการและคู่สมรส 2. รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของข้าราชการเฉลี่ยต่อเดือน 3. สถานะความเป็นเจ้าของที่พัก และ 4. สถานภาพการสมรส ข้าราชการที่สมรสจะมีปริมาณเงินกู้ยืมมากกว่าข้าราชการที่เป็นโสด ส่วนระดับการศึกษาไม่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินกู้ยืมของข้าราชการกรุงเทพมหานครสังกัดสำนักงานเขตทวีวัฒนาและบางกอกน้อย แต่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินกู้ยืมของข้าราชการกรุงเทพมหานครสังกัดสำนักงานเขตตลิ่งชัน นอกจากนี้ปัจจัยอายุไม่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินกู้ยืมของข้าราชการกรุงเทพมหานครสังกัดสำนักงานเขตบางกอกน้อย แต่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินกู้ยืมของข้าราชการกรุงเทพมหานครสังกัดสำนักงานเขตตลิ่งชัน และสำนักงานเขตทวีวัฒนา

ข้อเสนอแนะ

รัฐบาลควรปรับผลตอบแทนในการทำงานของข้าราชการ เช่น เพิ่มเงินค่าครองชีพให้กับข้าราชการ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์เศรษฐกิจในปัจจุบัน รวมทั้งการกำหนดระยะเวลาปลอดดอกเบี้ย หาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อชำระหนี้สินเดิม เป็นต้น ซึ่งการออกนโยบายในการช่วยเหลือดังกล่าวอาจช่วยลดภาระหนี้สินของข้าราชการ และช่วยลดปัญหาเงินกู้ยืมนอกระบบ

รัฐบาลควรมีการจัดอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการวางแผนการบริหารจัดการเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต เพื่อให้ข้าราชการบริหารเงินที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้ได้ประโยชน์สูงสุด หรือให้ข้าราชการใช้จ่ายในสิ่งจำเป็น ไม่ยึดติดกับค่านิยมที่มีมากในสังคมปัจจุบัน

ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะในการศึกษา

1. การศึกษาครั้งนี้ได้ข้อมูลมาจากการออกแบบสอบถาม ซึ่งคำถามอาจจะไม่ครอบคลุมหรือไม่ตรงประเด็นกับปัญหาที่ข้าราชการประสบอยู่ ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของข้าราชการบางท่านอาจจะบอกข้อมูลไม่ครบถ้วน หรือไม่ตรงกับความเป็นจริงที่ข้าราชการประสบอยู่ จึงทำให้ข้อมูลที่วิเคราะห์ได้ไม่ตรงกับความเป็นจริงเท่าที่ควรจะเป็น ดังนั้นผู้ที่ศึกษาเกี่ยวกับภาวะหนี้สินของข้าราชการควรตระหนักถึงปัญหานี้ด้วย

2. การศึกษาควรมีข้อมูลในการวิเคราะห์ให้มากพอสมควร และควรศึกษาให้หลายหน่วยงาน เพื่อที่จะทราบถึงจำนวนหนี้สิน วัตถุประสงค์ในการกู้ยืม การต้องการให้รัฐบาลเข้าช่วยเหลือว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร

3. การศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสอบถามที่มีลักษณะคำตอบแบบช่วง จึงทำให้ไม่สามารถทำการทดสอบโดยใช้วิธี multiple regression ได้ การศึกษาครั้งต่อไปควรใช้แบบสอบถามลักษณะปลายเปิด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนยิ่งขึ้น